

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytőzsdejében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL

Felelős szerkesztő:

PÉTER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.

Tanítóknek, aljegyzőknek, irnokoknak, földműveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

A Nemzeti Munkapárt.

Szombaton alakul meg a Nemzeti Munkapárt, mely magában foglalja a nemzet legjobbait, a komoly alkotások iránt érzékkel bíró közéleti tényezőket.

Az új pártnak a nemzethez intézett Szózata már meg is jelent. Szerzője Tisza István gróf. Ez a név biztosítékot nyújt az iránt, hogy a kormány a manifesztumban kifejezett programja számol a gyakorlati élet követelményeivel és a nemzeti politika vágyaival. Alapja a tiszta erkölcs és a komoly, hasznos munka.

A szózat, mely mellőzi az elcsépett üres szövegeket, a hitelüket vesztett frázisok cifra sallangjait, tömören és világosan jelöli meg az utat, melyen az újpárt haladni fog. A koalíciós uralom veszedelmes hibáiból levonván a tanulságot, félreértést kizáró szabotossággal szabja meg az irányt, melyet a kormány és pártja követni fog.

Az írástudomány és a politikai véleménynyilvánítás mesterművének beillő Szózatnak a jövő föladataira vonatkozó része ez:

Az 1903-ban elhatározott katonai reformok nagy része befejezésre vár. Újabb reformokért folytatott meddő harc helyett fordítsuk erre a munkára egész erőnket. Hiszen ezek is csak a kölcsönös teljes bizalom és összhang termékeny talajában fejthetik ki áldásos hatásukat és ebből a talajból nőhetnek ki király és nemzet együttes spontán akarataból egészséges gyümölcsöt hozó növény gyanánt azok a további reformok, amelyekben a nemzet érvényesülési törekvése a hadsereg jól felfogott érdekével találkozik.

Az 1867. évi XII. törvénycikkben érintett közgazdasági kérdések nem okozhatnak konfliktust nemzet és király között.

Azok közjogi oldalát a törvény a nemzet szabad önrendelkezési alapján tisztázta s minden törekvés, amely ezt kétségbe vonni vagy elhomályosítani akarná, pártkülönbség nélkül szemben találná magát az egész nemzettel.

Politikai szempont közgazdasági kérdésben nem is lehet a gazdasági célszerűség rovására irányadó. Akár a nemzeti függetlenség, akár a dinasztia hatalmi állása szempontjából veszszük a kérdést, akár a kettő közötti harmonia magasabb álláspontjáról, politikailag jó megoldás csak az lehet, amely gazdaságilag erősebbé teszi a nemzetet. A bank- és vámkérdésnek az a megoldása teszi függetlenebbé a nemzetet és hatalmasabbá a dinasztiaát, amely fokozza, fejleszti a nemzet gazdasági erejét.

Mind a két politikai cél szempontjából egyaránt hiba a megoldás formájának alárendelni a lényegét.

A kérdés gazdasági célszerűsége kérdés tehát, amelyet a mindenkori tényleges viszonyok és konjunktúrák alapján kell eldön-

tenünk. A most megoldásra váró bankkérdést illetően nem hozunk kijelenteni, hogy nem adunk ugyan vissza a külön bank felállításától sem, azonban mégis amennyiben a magyar közgazdasági érdekeket teljesen kielégítő megegyezést létesíthetünk, az ország jól felfogott érdekében a közös bank fenntartásának adunk elsőbbséget. Tesszük ezt azért, mert a magyar társadalom és főleg a birtokos osztály mai helyzetét nem tartjuk arra alkalmasnak, hogy szükség nélkül tegyünk ki őket a magyar bank felállításával kezdetben járó drágább kamatláb és bizonytalanabb hitelviszonyok erőpróbájának.

Pénzügyi és közgazdasági helyzetünk óva int, hogy minden elkerülendő surlódástól, erőfecsérléstől, meddő küzdelemtől tartssuk vissza a nemzetet és az építő munkára koncentráljuk annak egész erejét. Céltudatos, következetes, higgadt, megfontolt, de annál határozottabb és bátrabb politikára van szükség. *Gyűjtenünk, egyesítenünk és fejleszteniünk kell a nemzet anyagi és szellemi erejét.* Gyűjtenünk helyes pénzügyi, gazdasági és kulturpolitika által; egyesítenünk a nemzet nagy céljainak minden partikuláris érvek felett álló hű szolgálatban amely az állam egységének és nemzeti jellegének következetes kiépítése mellett az igazság, méltányosság és közérdek nagy szempontjai szerint egyenliti ki az ellentéteket és elégíti ki minden jogos érdeket.

És fejleszteniünk az állami és társadalmi élet minden ágára kiterjedő reformmunkával, amely tántoríthatatlanul a valódi szabadság, a valódi felvilágosodás iránytűje után haladva, jelszavaknak fel nem áldozza a lényegét; számol a viszonyokkal, nemzetünk egyéniségével és speciális érdekeivel; rázkódtatásoknak ki nem teszi a nemzetet, hanem csüggedést, ingadozást, hátralépést nem ismerő, fokozatos haladásban, lépésről lépésre halad mindig előre, mindig feljebb a nemzeti realpolitika nagy célja felé.

Ezen politika szolgálatára és az ezt képviselő kormány támogatására kívánunk pártot alakítani, amelynek alakuló gyűlését folyó hó 19-én délután 3 órakor a fővárosi Vigadó nagytermében fogjuk megtartani.

Megjelenésre csatlakozásra hívjuk fel mindazokat, akik törekvésünk támogatására hajlandók és a produktív nemzeti politika terére kívánják visszavezetni a nemzetet. E nagy cél szolgálatába szegődhet *tekintet nélkül eddig elfoglalt pártállásra minden igaz hazafi, aki tanulni tud a közelmúlt keserves tapasztalataiból.*

Hazafiui aggodalommal eltelve, de ügyünk igazságába vetett erős hittel fordulunk mindazokhoz, akik felett nem hiába zajlott le az utolsó évtized szomorú története: halljuk meg most az utolsó órában a veszélyben álló hívó szavát. Egyesüljünk vállvetett férfias küzdelemre. Bocsássuk a nemzet szolgálatába szívünk, agyunk minden erejét.

Előre! Munkára fel!

Történelmi szemelvények a mai kor tanulságára.

II.

Franciaország történetében nagy szerepet játszott az olasz kolostori inasból biboros miniszterré lett Mazarin, ki elfényűzősködte ugyan a kincstár minden bevételeit, de halálos ágyán azt a tanácsot adta XIV. Lajosnak: Felség soha ne tartson első minisztert. Ami azt jelentette, hogy a királynak ne akadékoskodjék senki, hanem uralkodhasson tetszése szerint; azaz, hogy csak úgy lehet despota.

XIV. Lajos meg is fogadta tanácsát, mert az államtanács első ülésén székét a következő szavakkal foglalta el:

»Elhatároztam, hogy jövőben magam leszek magamnak az első minisztere. Az urak akkor fognak tanácsaikkal támogatni, ha azt kérem fogom. Kérem azért tehát Önt, kancellár ur, sőt parancsolom Önnek, hogy semmire rá ne üsse az állam pecsétjét, az én utasításom nélkül; önöknek pedig államtitkár urak és pénzügyi főintendáns ur, azt a kívánságomat fejezem ki, hogy semmihez se kezdjenek az én rendelkezésem nélkül.«

Kisebb nagyobb mértékben minden uralkodónak ez a tenorja, mindenesetre gondolkozása, s ha a gyakorlatot vizsgáljuk, ezt az elvet találjuk csaknem mindegyiknél. Mert vannak ugyan tanácsosok; de ki az ördög kér azoktól tanácsot? ... és ki fogadja meg tanácsukat? ... Mennek bizony XIV. Lajos nyomdokain. A felség kimondja: »ezt akarom« s annak kell megtennie. Ez a monarchikus kormányforma tulajdonsága. Az abszolutizmus volna a legfőbbkétesebb, mert a legrövidebb eljárású kormányforma, ha az emberi gyarlóság nem élne vele vissza, s ha a fejedelem együtt érezne népével s minden vágya, cselekedete annak boldogítása volna. XIV. Lajost eleinte ez a jóakarát vezette; de az udvaroncok, hízlegők tömjenezése csakhamar tultengesbe, s abba a tévedésbe vezették, hogy a saját érdekét kezdte tartani Franciaország érdekének (mint ahogy ma is gondolkoznak, némely uralkodó házak) s annyira magában összpontosított minden jogot és hatalmat, hogy valósággal ki ejthette e rettenetes szavakat: *az állam én vagyok.* (L'état c'est moi.)

Ez a büszke öntudat, ez a zsarnoki hatalom nem vesztett ki a világból az ő halálával! ... Hát bizony az emberi zsarnokságra hajló természetnek sikamlós pálya, a monarchia. XIV. Lajos a legnemesebb s népét boldogítóbb uralkodó lett volna, ha ezen a sikos pályán el nem csuszott volna.

XIV. Lajos pénzügyminisztere Fouquet Miklós volt először. Élelmes, ravasz, nagyravágyó férfiú; de szent volt... annyiban, hogy maga felé hajlott a keze. Oriási vagyont gyűjtött össze, s a saját üzleteit úgy összekeverte az államéval, hogy utóbb maga sem tudta, hol végződnek az állam bevételei s hol kezdődnek az ő magánbevételei. Mesés fényvel berendezett kastélyában valóságos fejedelmi udvartartást vitt, tömjénezte lekötelezettjeitől. A husos fazékok akkor is járták; és sok ember olyan mint a kutya: a hással lehet kormányozni. Ezzel tanítják meg nyársat forgatni, abroncon ugrálni, szolgálni és lábhoz fektetni. Másrésztben meg olyan, mint a kopó, mely gazdája parancsára csaholva hajtja az őzet, azaz rá lehet uszítani egyik embert a másikra. Hát a durgazdag Fouquetnek hogy ne lettek volna szolgáló és őzet hajtó udvaroncok? A király meg is elégette költségeit; nem csinált vele nagy komédiát; egyszerűen elfogatta, s a parlament által száműzésre ítélte.

Azt hiszem, nem halt ki vele az utolsó kapszi, nagyravágyó, pénzsóvár s az állam kincstára kárára gazdálkodó miniszter.

Hanem annál becsületesebb volt az utána kinevezett pénzügyminiszter Colbert, egy tisztakézű s egyenes jellemű államférfi, ki a nagy rendtelenségben és ziláltságban rámaradt pénzügye-

ket azzal rendezte, hogy könyörtelenül üldözött minden visszaélést, s elődje üzlettársait, u. n. *partisán*-jait arra kényszerítette, hogy visszafizesék mindazt, amit az államkincstár rovására, mint jogtalan nyereséget zsebreraktak. Hogy minő rablógarázdálkodást folytatott Fouquet ezen partisanjaival, eléggé illusztrálja az, hogy nem kevesebb, mint 70 millió livret, ami pénzünk szerint körülbelül 400 millió koronát fizettek vissza az állam kincstárába.

Ejh! ha egy ilyen Colbert vizsgálná meg a koalíció gazdálkodását, a »Wekerle-kormány panamait«, a rengeteg pauszálékot, a vasművek líferdálását, a talpjákat, a komáskodó szerződéseket, a birtokvételeket, a bányavásárlásokat stb., nem tudom, nem térne-e vissza néhány száz millió itt is a kincstárba?! Mert ez volna az igazi felelős kormányosság.

Hetesy Viktor.

Falcione Gusztáv.

A bácsmegeyi vezető társadalmat, de különösen a kereskedelmi világot súlyos veszteség érte. Falcione Gusztáv kereskedelmi tanácsos, városi bizottsági tag, a zombori kereskedők vezére e hó 11-én szívszélhűdésben hirtelen elhunyt.

A derék, tetterős, munkaedzett férfiú halála a legszelebb körökben őszinte, igaz sajnálkozást, meleg részvételt kelt. A városi közélet majdnem minden területére kiható, komoly, hasznos munkásságát mindenki méltányolta; még azok is elismeréssel nyilatkoztak róla, akik politikai tekintetben ellenfelei voltak.

Falcione Gusztáv puritán jellemű, eszmében, elveiben súlyos viszonyok közt is megingathatatlan fölfogású férfiú volt, aki közéleti hitvallása mellett minden, saját érdekeit veszélyeztető terrorizmussal szemben hűen kitartott.

Jó lélek, fenkölt gondolkodás, széles látókör jellemezte. Disze volt a kereskedői karnak, mely pótolhatatlan veszteséget érez elhunytával.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Falcione Gusztávné szül. Zányi Teréz úgy a saját, valamint az alulírott gyermekei, unokái és az összes rokonság nevében is fájdalomtelt szívvel jelenti, hogy felejthetlen jó férje,

a legjobb édesapa, nagypapa, testvér és sógor Falcione Gusztáv kereskedelmi tanácsos, Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja stb. folyó hó 11-én, pénteken délelőtt 11 órakor életének 60-ik és boldog házasságának 39-ik évében hirtelen elhunyt.

A felejthetetlen drága halott hült tetemeit folyó hó 13-án, vasárnap délelőtt 11 órakor fogják Zomborban a gyászháznál a róm. katolikus egyház szertartása szerint beszentelni s azután a szent Rókus-temetőben a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise-áldozatot a zombori róm. kath. plébánia-templomban kedden, folyó hó 15-én reggel 9 órakor fogják a Mindenhatóknak bemutatni.

Zombor, 1910. február hó 11-én.

Áldás emlékére! Béke poraira!

Falcione Árpád, Falcione László, Draxler Brunóné született Falcione Irén és Falcione Helén gyermekei. Falcione Árpádka és Draxler Lipót Albin unokái. Falcione Árpádné született Fernbach Irén menyje. Draxler Brunó veje. Falcione Nándor és özv. Alföldy Gedeonné született Falcione Mária testvérei. Falcione Nándorné született Falcione Milla. Zányi Bódog és felesége szül. Weighardt Paula sógornői és sógora.

Falcione Gusztáv életéről, haláláról és temetéséről a következőket írják nekünk Zomborból: Tevékeny és közhasznú élete derekán, egészen váratlanul ragadta el a kérelkétlen halál városunk legtekintélyesebb családjának egyik tagját, Falcione Gusztáv, városi bizottsági tag, kereskedelmi tanácsost.

Ha eredményes életén végigtekintünk, sokoldalú működésének összességét a városi virilisz bizottsági tagság kiküzdésében és a királyi tanácsosi méltóság elnyerésében látjuk összponcsolni. Oly két eredmény ez egy sok évi, fáradtságot nem ismerő, lankadatlan munkálkodásnak, melyre méltán reáshozgált, s melynek elérését kevés halandónak enged meg a Gondviselés. Mint kereskedő szaktudásával, előrelátásával s fáradhatatlan szorgalmával tekintélyes vagyorra tett szert, melyet azonban nem kizárólag a saját, hanem embertársainak, a köznek s különösen városunk érdekeinek előmozdítására is számtalan esetben felhasználta. Nem is maradt el a méltó elismerés. Míg barátai, tisztelői, igaz szeretettel és a legnagyobb tisztelettel vették körül, addig az illetékes helyen sem került el a figyelmet tevékenysége s a kormány előterjesztésére a király a kereskedelmi tanácsosi címmel tüntette ki.

Általános műveltségénél fogva a társadalomban is jelentékeny szerepet vitt s mielőtt a különlegességi fűszérével felhagyott, bolthelyisége naponta összejövetelei helyül szolgált városunk intelligenciájának, társadalmi s vezető embereinek,

hol derült kedélyével, humorával s folyton szíporakzó szellemével ő volt a társaság központja.

Az elmúlt három évtizedben városunk fejlődése minden egyes mozzanatában a fokozatos előrehaladás minden egyes lépésénél ott volt nemcsak mint buzdító, lelkesítő, hanem mint közreműködő elem is s nagy tudásánál fogva véleménye minden esetben különös figyelemben részesült.

A politikából is kivette a maga részét. Nem csak a helyi, de az országos politikában is számottevő tényező volt. A 67-es eszmék lelkes támogatója és harcost lettek személyében s ezen eszmékhez hű igaz meggyőződésből hű maradt minden viszonyok között is egész haláláig. A halál is egyik politikai missziója teljesítésekor érte utol a városházán ahol szívszélhűdés érte.

A város osztatlan részvéte nyilvánult meg temetésekor, mely f. hó 13-án d. e. 11 órakor ment végbe. A temetésen Fehér Gyula apát-plebános celebrált fényes papikisériettel. Már 10 óra körül óriási tömeg hullámozott a gyászház előtt, melynek emeletén a délszaki növények között elhelyezett ravatalt a koszorúk özöne borította s mire a gyászmenet elindult, a karmelita templom előtti szabad tér is teljesen megtelt a boldogult tisztelői és barátai. A társadalom minden rétege a legnagyobb részvétellel kísérte ki utolsó útjára. Nyugodjék békében!

Bűnös üzemek a fonóházakban.

Egyes bácskai községek különleges szokását képezi az, hogy a hosszú téli esték unalmát akképen akarja a serdülő fiatalság elűzni, hogy előre meghatározott időben és helyen mindkét nembeli ifjúság összejön, a leányok természetesen kézimunka és varrás ürügye alatt, az ifjak még ilyen kifogást se használhatnak, mivel ezek az összejövetelek egész tartama alatt csak beszélgetnek ocsmány dolgokról, helytelenkednek, lökdösődnek stb., ami nem csoda, ha a műveltségét, gorombaságot és erkölcstelenséget vonja maga után.

Valóban ideje volna, ha a hatóság az ilyen sűrű összejöveteleknek szülők vagy megbízható gyámok nélküli megtartásától az engedélyt megvonná, mivel az ilyen társas együttlét csak az erkölcsök elvadulására vezet. Legalább is el kellene tiltani azt, hogy az alsó néposztály mindkét nembeli serdülő gyermekei egyidőben ugyanazon a helyen óraszámra felügyelet nélkül helytelenkedjenek, ordításokba menő énekléseket folytassanak; hanem külön-külön háziipar gyakorlására, kézügyesség elsajátítására, oktató fel-

Utolsó erőssége lett volna, hátha tudja. Ha tudja, hogy apa fog lenni és tudta akkor is már, mikor nála volt. A szeretőjénél. És elbucszott tőle forró ölelések, édes csókok között. S nem gondolt a feleségére, aki talán sirva sóhajtott utána akkor is a csendes, a magányos otthonukban.

De nem tudta.

Mert ez a gyenge, törékeny, egyszerű asszony nagy és erős, hatalmas és legyőzhetetlen a türelemben, a martíromságban, a szeretetben.

És van joga hozzá, hogy ilyen legyen.

Mert ő a hitvese, ő a felesége. S attól is óvja az ő urát, hogy ne menjen a csatamezőre, a halál elé azzal a gondolattal, hogy árván hagyhatja a gyermekét, akit szíve alatt hord a hitvese, a gyermeke anyja.

A szerető az más. Attól még a csatába indulás előtt is lopva, titokban kell elbucszni, s ezer veszély és ezer meggyalázás félelme között váltani vele forró öleléseket, tüzes csókokat. S úgy menni a halál elé, minden reménye nélkül annak, hogy ha visszatérünk, büszke boldogsággal, állhatatosságában, megbecsült hűséggel köszönthet bennünket az, aki csak a szeretőnk.

Hallgat a két asszony. Mindkettő gondolata a csatamező felé utban levő férfiúnál van.

Az egyik elpanaszolta már bánatát és erőssé lett. A másik legyőzöttnek, eltipornak érzi magát és erőtlennül török össze a meggyalázatlanság iszonyu sulya alatt.

És bucsuznak. Még meg is csókolják egymást, hiszen jó barátok.

S az egyik megy a maga bánatos boldogságával. A másik pedig mikor egyedül van, összetörve, megalázkodva bukik le a piros bársony kerevetre. S megtépi keblén a csipkés ruhát, odamarkol kezével fehér melléhez, hol örülten kalapálva ver a szíve, hogy kitépje azt. Rózsás körmei nyomán a márványfelhő keblén kiserenc a piros, meleg, forró vére, két fekete szeméből pedig nehéz, égető tűzű könnyek folynak végig tejfelhő habban fürdő rózsaszín eltorzult elsápadt arcának.

(Vége.)

És éj lön...

Összeültek az irástudók és papok...
És Mária fia bűnösnek találtatott.

Cseng-bong az ezüst tallér...
Éhes gyönyörrel számlálja Judás.
Hizelgő, édes az ezüstnek hangja —
Lám, lám! Mily drága gyümölcsöt
Terem az árulás.

... Meredten tárt karokkal áll a keresztfa.
A megölt Igazság felfeszítve rajta.

»Győztem« — kiált Judás. —
S a lég, a fák, zizegő bokrok
S az emberek vádoló tekintete
Mindazt mondja: »Győztem s mégis
Te vagy az elbukott.«

... És éj lön. Elborult az égbolt sötétlen.
Hogy aztán újra fény és világosság legyen.

M. Radich Jolán.

Két asszony.

— Eredeti tárca. —

Irtá: Honthy István.

(3)

— Te kis örök mártír, te! Hanem attól már csak mégis félted az uradat, hogy még majd ismeretséget köt valami szép és gazdag szerb leánnyal és a háboru után vissza se jön. Ott maradt renegátként a szerbek között.

— Akkor is áldani fogom az emléket. És várni, hátha egyszer mégis visszajön.

— Persze, az még mindig jobb lenne, mintha dicstelen vereséget szenvedve, vagy pedig bénán, örök nyomorékként látnád viszont. A másik fehér, sápadt arca szinte kipirulva, átszellemülten mosolyog, bánatos, szelíd mosolylyal.

— Ápolnám, gondoznám szeretettel. Ha az egész világ megvetné is, lenézne bár, én akkor is szeretném, büszke lennék reá, mert a felesége vagyok és eltűrnék vele nyomort, gyalázatot egyformán.

— De mit tennél akkor édesem, ha mikor visszajön, megtudnád róla, hogy már a háboruba úgy ment el, hogy nemcsak reád gondolt, hogy... hogy szeretője volt és hazatérvén, annak örül legjobban, hogy ismét láthatja majd a szeretőjét.

A másik kicsi szája széle megvonaglik erre, mintha a kítőrni akaró sírását iparkodnék legyőzni.

— Hát az csak a szeretője. Nekem mindennem és apja a gyermekünknek!

Meglepett, csaknem sikoltó hang volt erre a felelet.

— Apja a gyermeketeknek? Hát te...

— Igen. Anya leszek.

Most már emelt, büszke hangon mondta ezt a másik. És erősnek és nagynak látszott s diadalmas glória tündökölt a két csendes, szelid fényű szeme titokzatos, boldogságos, reményt ápoló tiszta tükrében.

— Anya leszel? És tudja már ő?...

— Nem, nem tudja. Nem akartam, hogy megtudja most, mikor ugyanis eleget aggódik miattam. Ne kelljen arra is gondolnia, hogy nemcsak én lehetek özveggye, de árvája is lehet, akit nem is látott, aki nem is látta, hiszen az ő háboruba vonulásának napján mozdult meg először a szívem alatt.

És két átlátszó eres, finom kis kezét odaszorítja a szívéhez, hogy annak büszke fájdalmát, bánatos boldogságát el ne vehesse tőle senki se.

A csupa életöröm, a mindent birni akarás, a szép, magas asszony ott mellette összeroppanva, alázatosan ül.

olvasásokra, szellemes olvasmányok elsajátítására, művelődésükre gyűlnek össze külön az ifjak és más helyen a leányok.

Ugyancsak eliltandó volna a serdülő fiataliságtól a kártyázás, gomboszás és egyéb pénzbeli szerencsejátékok üzése. Mindezekre a hatóságon kívül a népnevelők és a nép vezetésével megbízott tanügyi férfiaknak állna kötelességükben felügyelni. a nép szellemi nevelésével foglalkozni, ezen a téren hasznosabb munkásságot fejthetnének ki a közügy javára, mintha felesleges kérdések bolygatásával vagy nemzetiségi ügyek boncolgatásával foglalkoznak.

A megyei muzeum köréből.

— Saját tudósítónktól. —

Monostorszeg, 1910. febr. 8.

A bácsbodrogyvármegyei történelmi társulat muzeuma a lefolyt évben is igen értékes adományokkal gyarapodott. Az adományozók névsora és az ajándéktárgyak jegyzéke a következő:

Alsókaból előjáráságtól egy szuronyos granicsár puska, dr. *Bikár* Nedától a zombori kereskedőegylet kiváltságlevele, *Brezsovszky* Vazul begecsi jegyzőtől egy régi katonai elbocsátó levél, *Bachrach* Mátyás felsőker. isk. tanulóitól egy ezüst magyar pénz, *Bácsbodrogyv.*-től a Századok c. folyóirat 1909. évfolyama, *Csura Kamenkó* Péter szabályai tanítótól egy cink tál, *Csurog előjáráságtól* a határőri katonai zászlóalj címtáblája, *Dimítrijević* Simon szabályai isk. igazgatótól 14 mézesbáb minta, *Evetovics* János bácsi plebánostól egy diszített kobak, *Eremics* Milán mozsori közs. jegyzőtől egy hallstättkori bronz karperec és egy avarkori sírlelet tartozékából 2 arany fülbevaló és 6 szem diszített gyöngy, *Fürst* Leo felsőker. isk. tanulóitól egy római bronz érem, *Gergurov* Milán zombori ny. városi főmérnökötől a Graca-féle Szabadságharc tört. c. mű, *Gyulai* Bélától egy római bronz érem, *Orbics* Ráda csurogi lakostól egy bilincs és egy facsutura, *Gubitra* Ferenc apatini vízmestertől egy kovás-puska lakája és egy hálónéhezék, *Greiner* Endre kishegyési tanítótól egy sarkantyú és egy régi fogó, *Hetényi* Imre dávodi lakostól, *Bugyáky* János kántortanító közvetítése útján egy vasláncza, egy római bronzérem, egy érckorong, terrasigillata edény és egy régi vaslakat, *Ivanics* Gergely tündéresi g. kel. esperes-plebánostól 2 ezüst pénzecske, *Jakonics* János tündéresi közs. tanítótól őskori edénytöredékek és egy bronz tű, *Korossy* Alföldi Julia monostorszegi postamesternőtől egy kanászostor, egy régi térkép és egy oláh bőrtüsző, *Kray* István szegedi kir. ítélőtáblai elnöktől dr. Juszt: báró *Kray* Pál levelezési című mű, *Kiss Kohut* Henrik főmérnökötől egy átfurt őskori szarvasagancs töredék és egy kartács töredék, *Kilinszky* János dávodi lakostól, *Bugyáky* János kántortanító közvetítésével egy urna, egy bronz hajszorító és egy bronz karperec, *Molnár* E. fels. ker. isk. tanulóitól két őskori edényke; *Maletín* Ljubó mozsori lakostól két guzsaly, *Milivojev* Vojm alsókubini lakostól egy hálókötő tű, 1 guzsaly és egy himzöráma, *Nagy* Miklós monostorszegi állami tanítótól egy ezüst- és három részpéz, *Prodán* Béla zombori főgimn. tanártól két edénytöredék, *Palaneky* Milivoj felsőkeres. isk. tanulóitól egy ezüst törökpénz, *Raab* Béla vm. számtanácsostól 7 bácskai okmány és 4 különféle nyomtatvány, *Szalay* Zsigmond gádori közs. jegyzőtől 14 husvétii tojás, *Stein* Pál felsőker. isk. tanulóitól 1 régi patkó, *Schuller* István felsőker. isk. tanulóitól egy ezüst pénz és egy réz poltura, *Tóth* Ernő felsőker. isk. tanulóitól egy ezüst érem, *Tripolszky* Béla bácsi közs. jegyzőtől egy feliratos emlékkő, egy törökpénzecske és egy török cseréppipa, *Theodorovics* M. felsőker. isk. tanulóitól egy római ezüst pénz, *Tóth* Ernő felsőker. isk. tanulóitól egy emlékérem és ezüst törökpénz, *Vojnits* Gábor nagybirtokostól *Latinovics* Géza társulati alelnök útján egy régi magyar ezüstpénz, *Vojnits* Mariska k. a.-tól egy koronázási emlékérem, *Vértési* Károly társ. választmányi tagtól 20 különféle érem, *Zsoldos* Benő törvényszéki jegyzőtől 13 történelmi mű, a *Zombori általános ipartestülettől* két céhláda.

Fogadják a szives adományozók a tört. társulat hálás köszönetét! A muzeum részére szánt ajándéktárgyak portómentesen szállíthatók a postán és a vasuton, ha a küldeményen rajta áll, hogy »Régiség. Muzeumi ügyben portómentes.«

Gubitzka Kálmán,
a tört. társ. muzeumi öre.

A Bajai Takarékpénztár közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, 1910 febr. 10 én.

A Bajai Takarékpénztár február hó 6-án tartotta meg a nagyszámban jelen volt részvényesek érdeklődése mellett és a saját gyűléstermében az évi rendes közgyűlést borsódi és katymári *Latinovits* Pál Bácsbodrogh vármegye ny. főispánja elnöklétével.

Elnök örömet fejezte ki a részvényesek eme nagy érdeklődése fölött, melyet szerinte ezen intézet, mely mint Bácskában legrégebbi takarékpénztár elsőnek vezette be és honosította meg megyénkben a takarékpénztári intézményt a legnagyobb mértékben mint eddig is, ezuttal is megérdemel. Megérdemli ezen érdeklődést és támogatást azért, mert fejlődése a legszolidabb alapon nyugszik. Üzleteiben ovatosság, az üzlet feleivel szemben való eljárása körül pedig a méltányosság jellemzi működését, annak következménye aztán azon fokozódó megszilárdulás, ami a zárszámadások eredményében, no meg azon bizalomteljes rokonszenven jut mindinkább kifejezésre, amelylyel a betevő és hitelkereső közönség azt részesíti.

Kegyeletes szavakkal emlékezett meg az intézet igazgatóságának egyik, a mult évben elhalálozott érdemes tagjáról, *Schumacher* Frigyesről, ki 25 éven át támogatta ezen tisztében az intézetet előhaladásában.

Majd *Szutrély* Lipót vezérigazgató adta elő évi részletes jelentését az intézeti élet mult évi mozgalmairól. Ezen jelentés széles vonalakban ecsetelte mindama mozzanatokat, melyek a részvényesek érdeklődésére számíthatnak. A zárszámadásokban kiemelkedő eredmény gyanánt szerepel azon körülmény, hogy az összes tartalékok mennyisége immár az egy milliót meghaladják, továbbá, hogy a takarékbetétek átlaga a mult évben egy millió koronával emelkedett s így az közel 12 milliót tesz már ki. Az intézet különben a belpolitikai ingatag állapotok miatt a jelzálog üzletében tartózkodó maradt s nagyobbserű tételek lebonyolítására nem vállalkozott.

A részvényesek nevében báró *Vojnits* István fejezte ki az igazgatóság iránt a jól kiérdemelt elismerést. A meggyőződés meleg hangján elmondott szavai a részvényesek körében lelkes visszhangra találtak, s nagyban fokozta azon megelégedettséget, azon osztatlan bizalmat, melyből ezen intézet vezetősége eredményes működéséhez a buzdítást eddig is merített.

A közgyűlés a megüresedett igazgatósági tagsági helyet *Lerner* Antal részvényessel töltötte be, a lelépő *Dely* Géza igazgatósági, *Mittermann* Antal és *Wunderlich* József felügyelő bizottsági tagokat szintén egyhangulag újból megválasztotta.

H I R E K.

Pater peccavi!

*Liliomos rétre vitt a vágyam,
Puhakezü szellő simogatta,
Amikor az utca sarát jártam
S nálad voltam habfőhár ablakba'.*

*Ölelni akartam a világot,
Benned azt egészen megtalálva.
Lelkem a te szűz lelkedhez vágyott
— S visszanéztem az utcai lányra ...*

Molter Károly.

Jegyzetek.

Emberi fenevadak. A művelt emberek nagy tömege mély részvétellel fogadta a párisi árvízveszedelem borzalmas híreit. A pápa, a császárok, királyok, törvényhozások, városok és közönség egyaránt siettek felebaráti kötelességeiket

anyagi segítségükkel leróni. Még halálos ellen ségek, a németek is, az elsők között voltak, kik a sors kegyetlen csapásától sújtott franciákat részvétükkel felkeresték. Nem maradhattunk el mi sem, mert kötelezettségünk volt e szomorú alkalommal visszatéríteni azt az áldozatot, amit annak idején Páris a szegedieknek hozott. Ez az árvízveszedelem már magában véve elég rettentő ítélete a végzetnek, épen elég, egy könnyelmű és élvhajhászó nép kijózanítására, de már a legundorítóbb az, amikor az ekép vergődő népet az emberi bestiák nagy raja rohanja meg s a zürzavarban az elhagyott, vagy őrizetlen vagyonna teszi kezét. Micsoda eltorzult szörnyszülöttjei ezek az emberi nemek? De lám a végzet törvényszerűsége! Amikor ítéletét leküldte e népre, egyúttal felszínre vetette azt az erkölcsi fertőt, melyet e nép a maga könnyelműségével, és elbizakodottságával tanusított. És ilyen nép akar Isten nélkül élni? Mikor ott az emberi fenevadak csapatostól garázdálkodnak a mások vagyonában?

Farsang után. Rövid volt az idén a farsang, de annál vigabb; a mulatságok nagyobb számával pótolták ki az idő rövidségét. De elég is volt ebből ennyi. A vigasság után jön a magabaszállás, az előkészítés a komoly munkára. A magyarnak most a rendesnél fokozottabb mértékben kell igénybevenni erejét és bölcsességét. A közeledő tavasz beáltával nemcsak a mezei munka gondja köti le a népet, hanem az áldatlan politikai helyzetből való kibontakozás nehéz problémája viseli meg a nép erejét. Megindulnak a választási mozgalmak a velejáró korteskedéssel. Életre támadnak ismét a kortes-típusok. Megnyílnak a jelöltek dagadt erszényei, megkezdődik az etetés-ciklusos korszaka. Az utcasarkok, kocsmák, vendéglők, kávéházak, egyesületek és körök visszhangzanak politizálástól. Kít állítsunk kít választunk, kire szavazunk, ki mit ígér, ki mit hoz stb.; ezek lesznek a mezei megvitandó kérdések. És mire meglesz a mezei aratás, addig a politikai aratás ideje is meglesz, de hogy ott mennyit aratunk vagy egyáltalában aratunk-e, az még a kérdések kérdése, amire ma még senki sem adhat biztos feleletet. A jó aratást mindenesetre a nép bölcs mérséklete és józan felfogása a választási urna előtt fogja biztosítani.

Szegély Finnország. Ugy szoktuk mondani, hogy árva nemzet vagyunk Európában, hogy nincsenek rokonaink, elhagyatva állunk a népek nagy tömegében minthacsak nem is léteznének már Ezertó országának lakói. Pedig még élnek a finnek, habár összeláncolt tagokkal, de hazafias érzéstől dobogó szível és nemzeti ihlettel telt lélekkel. Élnék ők s nemzeti önállóságukért most vivják az utolsó küzdelmüket. A mindenkit és mindent elnyelni vágyó nagy moloch utolsó halálos dőfését adta meg e maroknyi testvérnépünknek. És ők vergődnek, végső megfeszítéssel küzdenek az erőszakos eljárás ellen, mert van reményük az élethez, biznak erős szívóssággal a jobb jövőben s míg e reményük megvan, míg szívük és lelkük nem szűnik meg nemzetinek maradni, mindaddig léteznek a finnek s mindaddig vannak nekünk rokonaink Európában.

Pont.

A közoktatásügyi miniszter köszönete Baja városának. A vall. és közokt. min. *Baja* város közönségének azon alkalomból, hogy *Babocsay* József siketnéma könyvkötőtanonc részére az 1910. évre 210 korona segélyt szavazott meg, köszönetét nyilvánította.

Kitüntetett karmester. A király, *Fucik* Gyulának, a 86-ik karmester népszerű karmesterének, a jeles zeneszerzőnek, akinek szerzeményei a külföldön is el vannak terjedve, legújabb művét, »*Salve Imperator*« indulóját elfogadta, azt a családi hitbizományi könyvtárba elhelyezte és neki a legmagasabb köszönetét nyilvánította.

A szabadkai menhely. A belügyminiszter Szombathelyi Sándort, a szabadkai gyermekmenhely gondnokát hasonló minőségben Szombathelyre helyezte át. A szabadkai gyermekmenhely gondnokául Vadász Gábort a kolozsvári menhely gondnokát nevezték ki.

Az újvidéki fővármivatal köréből. A zombori p. ü. ig. az újvidéki fővármivatalhoz díjtalan vámgyakornokká *Baranyai* Ferenc ottani kisegítő díjnokot nevezte ki.

Megerősített tanítóválasztás. Bobár Dezső kisszállási r. kath. tanító megválasztását az érsek megerősítette.

Áthelyezett hivatalozók. A szabadkai tszék elnöke Lestár Antal tszéki és Szőke Mihály topolyai j. b. hivatalozókat kölcsönösen áthelyezte.

A Fernbach-család adománya. Fernbach Károly ny. főispán és rokonsága 1000 koronát adományozott a zombori szegényeknek, özv. Fernbach Bálintné elhunytá alkalmából.

Az újvidéki r. kath. hitközségi választások. Az újvidéki római kath. hitközségi választásokat megfélebbítették. A választásokat az érseki hatóság jóváhagyta, amiről az érdekelteket leiratában értesítette. A választások eredménye a következő volt: Gondnok dr. Slezák Lajos. Első szindikusz Duka Árpád, II. szindikusz Vavra Lajos. Rókusai szindikuszok idb. Spiller Lőrinc és Irsay Antal.

Telekkönyvi betétszerkesztők Béregen. A tagosítás befejezése után szükségessé vált birtokrendezés céljából a tulajdonosoknak azonosítása végett folyó hó 10-én a bajai királyi telekkönyvi hivatal betétszerkesztő bírja a betétszerkesztővel a helyszínen végzendő munkálatok teljesítésére — mint levelezőnk írja — Béreg közsébe érkezik. A munkálatok bevégezése néhány hetet fog igénybe venni.

A szabadkai ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *aksits* Zsárkó dr. ügyvédet Tittel, *Bugarszky* Nándor dr. ügyvédet Kula, *Hadzsi* Szilárd dr. ügyvédet Újvidék, *Balassa* Pál dr. ügyvédet Óbecse, *Török* Andor dr. ügyvédet Magyaránizsa, *Körtvélyessy* Mór dr. ügyvédet Zombor, *Géza* Imre dr. ügyvédet Újvidék, *Batta* Péter dr. ügyvédet Magyaránizsa, *Rajcsich* László dr. ügyvédet Apatin, székhellyel, az ügyvédek lajstromába iktatta; továbbá, hogy *Hajdu* Dezső dr. zentai ügyvédet a kamara területéről történt távozása folytán, *Kék* Lajos dr. apatini ügyvédet önkéntes lemondása folytán, *Stein* Adolf dr. adai ügyvédet pedig elhalálása folytán az ügyvédek lajstromából törölte. Az utóbb nevezett ügyvéd iradaja részére a kamara gondnokká *Balányi* Sándor dr. adai ügyvédet rendelte ki; végül, hogy *Vincze* Lambert topolyai ügyvéd a lakóhelyét Szabadkára *Rapp* András dr. apatini ügyvéd a lakóhelyét Zomborra, *Weisz* Jenő dr. szabadkai ügyvéd pedig lakóhelyét Bajmokra helyezte át.

Megfőlebbezett állatorvosi fizetésemelés. Fonó Vilmos topolyai körállatorvos 1200 korona fizetésének 1600 koronára való fölemelését kérte a köpviseletestülettől, mely kérelmét elutasította. Az állatorvos a határozatot megfőlebbezte a vármegyéhez, mely azt föloldotta s a fizetést 1600 koronában állapította meg. A község képviselőtestülete — mint nekünk írják — viszont a vármegyének ezt a határozatát a belügyminiszterhez föllebbezte meg.

Adakozás egy szegény egyetemi hallgatónak. Temerinben, ahol a nemeslelkűség, humanus célokra való adakozással, nem egyszer ragyogtatta léteinek tanujelét, a közelmúltban — mint levelezőnk írja — újra fényesen nyilatkozott meg az emberi szónak legtisztéletreméltóbb érzése. Néhány fiatal embernek támadt az az ötlete egy mulatság alkalmával, hogy szegény tanuló-társuk segélyezésére ott nyomban adományokat gyűjtsön. Össze is gyűlt 30 korona, a mit vizsga előtt álló barátjuknak el is küldöttek. A gyűjtők a nemesszívű adakozásokat ezuton nyugtázzák, s tanuló-társuk nevében is ezuton adnak az adományokért való forró köszönetüknek kifejezést.

Előljárók választása. Évenként megújul és ismétlődik az az eset, hogy községi bírók és esküdtek megunva szolgálatuk és hivataluk dicőségét, leköszönnek állásaikról és minduntalan újabbnál újabb embereknek engednek helyet maguk helyett. Ez nem válik az ügyek elintézésének javára. Alig hogy egyik-másik közülük félig-meddig megtanulta volna már kötelességét, ott hagyja állását, amire vállalkozott. Önkénytelenül eszünkbe ötlük most, midőn az államosítás előszele fujdogál, hogy az állandó és begyakorolt szaksemélyzet a hivatalokban csak előnyére szolgál a közügyek szakszerű és gyors lebonyolításának.

Nagy bukás Óbecsén. Milosevits Szlavkó óbecsei kézmű- és rövidáru-kereskedő 75000 K áru- és 87000 K pénztartozással fizetéképtelen. Vagyonát 59000 K-ra becsüli és 40%-os egyezséget ajánl egy év alatt négy részletben fizetve.

Fizetéképtelenség Palánkán. Haág Pál palánkai vegyeskereskedő fizetéképtelen lett.

Házasságok. Dr. Szabó János újvidéki törvénytörvénybíró eljegyezte Csarsch Mariska kisasszonyt, Csarsch Dezső újvidéki törvénytörvénybíró elnök leányát.

Réthei Molnár Imre zsabylai szolgabíró eljegyezte Kiss Mariska kisasszonyt Csurogról.

Dr. *Teleki* Kálmán főorvos e hó 14-én tartotta esküvőjét *Strone* Irén kisasszonnyal, dr. *Strone* Ferenc újvidéki orvos leányával.

Singer Ernő szabadkai magántisztviselő eljegyezte *Gross* Emma kisasszonyt, *Gross* szabadkai vasúti vendéglős leányát.

Schumacher Géza aussigi mérnök, cservenkai földink eljegyezte *Dasch* Elza kisasszonyt Túrntzben.

Sporez Gyula Beodráról eljegyezte *Herczl* Bella kisasszonyt Adáról.

Kiss György zentai takarékpénztári tisztviselő eljegyezte *Horty* Rózsa kisasszonyt.

Fischer Béla zvoniki kereskedő e hó 15-én vette feleségül *Fischer* Szidónia kisasszonyt Mozsoron.

Hegyi Gyula szófiai bankfőtisztviselő nőül vette *Fischer* Elza kisasszonyt Mozsoron.

Heister Benő Szabadkáról eljegyezte *Buhn* Sári kisasszonyt Szabadkáról.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Gondnokság alatt. Graml József *regőcei*, Ungi Mihály *bácsalmási*, Vizzkó Mátyásné *tiszakármánfalvai* és Hofbauer Béla *zombori* lakost gondnokság alá helyezték.

Színészet Óbecsén. Molnár Gyula színtársulata a napokban Óbecsére érkezett s előadásainak sorozatát *»A hivatalnok urak«*-kal kezdte meg. Az első előadás jól sikerült. Az énekes darabok azonban nem elégtűik ki az igényeket.

Gyermekgyilkosság Alsókablon. Rémes eset történt a napokban — mint levelezőnk írja — Alsókablon. Andriy Jutka ottani leány január 11-én egy fiugyermeket szült. Hogy szegényét palástolja, a csecsemőt az árnyékszékebe dobta; majd pedig, hogy sirása hallható ne legyen, egy karóval lenyomta. A bűnös anyát a törvénytörvényeknél feljelentették.

Óbecse virilistái. Óbecse virilistái 1910. évre a következők:

Freund József 8160/24 k., dr. Gombos Dezső* 5955/06 k., Dungserszky Bogdán 5547/54 k., dr. Székely Ignác* 3891/13 k., id. Gerber Nándor 3766/24 k., ifj. Zsótér Andor 3613/95 k., dr. Galambos Pál* 3545/20 k., dr. Milkó Ignác* 1020/16 k., dr. Gerster Károly* 2879/36 k., dr. Tripolszky János* 2407/46 k., dr. Vojnovits Vladán* 2338/46 k., báró Jóvícs-alap 2311/77 k., Frenner Ferenc 2214/63 k., Horváczky Gergely 2136/05 k., Pillischer Manó 2091/27 k., Szonomár Elek 2067/28 k., dr. Paukovits Ernő* 2067/16 k., Debelyácsi Lázló 1869/23 k., dr. Terék József* 1742/76 k., Boár Tivadar 1756/67 k.

A *gal megjelöltek adói oklevelök alapján kétszesen számítottak.

Halálozások. Dr. *Schreiber* Lipót monostorszegi községi orvos lapunk jeles tollu munkatársa e hó 12-én 46 éves korában meghalt. Az orvosi kar kiváló képzettségű humanus lelkületű, feladatát példásan teljesítő tagot veszített benne. Monostorszeg lakossága felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül ószinién siratja elhunytát, mert a derék ferliu sokat tett a község érdekében. A lakosság ószinte, igaz részvéte imponzáns nyilvánult meg a másnap történt temetésén.

Neugebauer Sámuel szíváci kereskedő az ottani társadalomnak egyik köztisztelőben álló, igen szimpatikus alakja a napokban 75 éves korában meghalt. Évek hosszú során át közhasznu tevékenységet fejtett ki a kettős község érdekeinek előmozdítása körül. Temetése óriási gyászoló közönség részvételével történt. Az elhunytban *Neugebauer* József, a Kobrák-féle cipőgyár vezetője és társtulajdonosa édesatyját gyászolja.

Megverték egy nőt. Tunnlesz Éva bácsalmási szőlőbéli lakoson Wach József és Haasz Rozália súlyos testi sértést követtek el. A járásbírósnál följelentették őket.

Véres verekedés Kunbaján. Stermák Péter kunbajai lakoson — mint levelezőnk írja — súlyos testi sértést követtek el Mándics István, Scancsák Sándor, Csancsák János és Csancsák Lajos bácsalmási lakosok, kiket a járásbírósnál följelentettek.

Fogatot lopott. Szüts Ferenc mélykúti bérkocsistól 2 lovat s 1 kocsi loptak el, 800 K értékben. A tettest — mint levelezőnk írja — Uriában József személyében, a járásbírósnál följelentették.

Hamis pénz. Futó Mária szabadkai kofa Vujkovics János bácsalmási lakosnak 10 koronása helyett 2 hamis 5 koronást adott. A bíróságnál följelentették.

Betörések Bácsalmáson. Bácsalmáson — mint levelezőnk írja — a napokban betörték Kemény Herman állatorvosnál és Koling János-

nál és nagyobb értékű tárgyakat vittek el. A tettest Wachler Mihály rovoit életü kecskeméti lakos személyében nyomozta ki.

Lopás Madarason. Stuproski István madarasi lakos a napokban ellopia Weé György pénztárcáját. A rendőrség a tettes ellen megindította az eljárást.

Lopás Topolyán. Barna Bálint topolyai lakost följelentette Vass Ferenc, mert óráját ellopta. Az eljárást megindították ellene.

Meglőtt fia. Böröcz Antal topolyai tanoncot a topolyai csendőrség följelentette, mert Kertész István tanonctársát a napokban Flóbert-pisztolyával meglőtte. A fia sérülése — mint levelezőnk írja — súlyos.

A bácsalmási járás anyakönyvi statisztikája. Az 1909. évfolyambeli anyakönyvi adatai a következők:

Bácsalmás Született 430, meghalt 352, házasság kötött 128.

Bajmok Született 341, meghalt 273, házasság kötött 82.

Jánoshalma Született 519, meghalt 309, házasság kötött 117.

Mélykut Született 353, meghalt 225, házasság kötött 86.

Madaras Született 243, meghalt 155, házasság kötött 58.

Katymár Született 164, meghalt 123, házasság kötött 50.

Kunbaja Született 92, meghalt 77, házasság kötött 44.

Rém Született 158, meghalt 92, házasság kötött 43.

Tataháza Született 65, meghalt 52, házasság kötött 26.

Kisszállás Született 90, meghalt 61, házasság kötött 10.

Szélhámos ügynök. Bácsalmásról jelentik: Néhány nap előtt egy magát Werner Lajosnak nevező állítólagos fakereskedő jelent meg a községünkben, ki egyrészt azzal a mesével, hogy kisszállási uradalomtól egy erdőrésztletet vett meg, másrészt pedig mint a szegedi Holcer és Kelemen fakereskedő cég alkalmazottja megrendelőket gyűjtött s a majd nyáron szállítandó fára előlegeket vett fel. Az elég szimpatikus és gyanut nem keltő ügynöktől több kereskedő és magánember vett is fát és adott is neki előleget, melyet a szélhámos nyomtatott blankettán nyugtázt is. Egy »ügyfele« azonban értesítette a szegedi céget, hogy az itt levő ügynöknél részlet-törlesztést teljesített fennálló számlája javára, mire a szegedi cég sürgőnyileg tudatta, hogy az említett ügynök szélhámos és kérte letartóztatását. A csendőrök ennek folytán a »Nemzeti Szállodá«-ban fekete kávézás közben elfogták s kihallgatás alkalmával bevallotta, hogy tulajdonképpen Schéffer Adolfnak hívják, szabadkai lakos s hogy a Holcer és Kelemen cég már egy éve elbocsátotta szolgálatából. A kisszállási erdővétel pedig csak mese. A nála talált 140 koronát a csendőrség elkobozta, őt pedig fedezettel Szabadkára szállították.

Az újvidéki artézi jódosfürdő jövője. Újvidéki tudósítónk írja: Az újvidéki »Városi Artézi Jódosfürdő« — amelynek híret már szélében, hosszában ismerik — új, díszes palotájában nagyszabású gőzfürdővállalattá nővi ki magát. Dacára annak, hogy csak egy hónapja nyitott meg és dacára a téli évadnak, száznál több idegenből jött vendég használja a kútinó hatásának bizonyult gyógyvizet. De nemcsak megyénk-ből, de még Erdélyből: Szászvárosból is jönnek betegek. Már az új fürdőépületben is csodás eredményeket értek el és rövidesen két pár feleslegessé vált mankó fogja az új fürdőépület új *mankómuzeumának* első anyagát képezni. Különösen a reumasok, csúz, ischiás, köszvény, görvény, női bajban és vérbetegségeken szenvedők keresik fel a fürdő áldásos gyógyvizét. A fürdővállalat most egy újabb 24 üléses Benz automobilomnibuszal kívánja a közönség kényelmét szolgálani. A prospektusok elkészültek és érdeklődőknek a fürdő igazgatósága készséggel elküldi.

Akasztott ember Hercegszántón. Illés János 40 éves hercegszántói földmives — mint levelezőnk írja — mint egyszerű békés munkás volt ismeretes Hercegszántó községben. Annál meglezőbb volt tehát a dolog, hogy az illetőt esti 8 óra tájban saját lakása padlásán ruhaszárító kötéllel felakasztva találta meg családja. Még előtte való napon disznóvágást végezte a maga házában vig hangulatban. A megtörtént szerencsétlenséget megelőző délután a házaspár úgy határozta, hogy gyertyagyújtáskor egyikőjük az egyik szomszédban, a másik másikban fog beszélgetni és a férj a feleségért el fog menni, hogy együtt térjenek haza az esti szórakozásukról. Az asszony előbb távozott el a gyermekekkel hazulról és este 8 óráig várta, hogy férje értök menjen. De hiába várta,

elalmosodva lévén magányosan ment haza, tekintett az istállójukba, hol a padlás feljárás volt s a padlásajtót le akarta bocsájtani, midőn is észrevette, hogy a padláson mécsvilágosság van s mintha ott valami ember állna. Rosszat sejtve segítségül hívta a szomszéd sógort, aki vasvillával sietett fel a kérdéses padlásra, de ott legnagyobb rémületére ő nem idegen embert, hanem magát a házigazdát ismerte fel, amint az sajátkezüleg vetett véget életének akasztással. A rossz nyelvek azt beszélik, hogy a kardos feleség valami eltűnt 3 zsák kukoricáért leckéztette volna meg a férjét, mások tudni vélik, hogy képzeltető természetű volt a boldogult, aki panaszkodott is másoknak, mintha őt egy ember folytonosan üldöznék. Bármint esett is a dolog, az árvák most keservesen siratják édes apjukat, kinek halála őket koldusbotra juttatta, mivel édes anyjuk is nyomorék, bottal jár és munkaképtelen.

Artézi kutak ásása Dávodon. Dávod község képviselőtestülete — mint levelezőnk írja — legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a községben artézi kutat furat. Egyik dávodi polgár vállalkozott is erre s már meg is kezdte munkáját. A kutak ásásához a községek figyelmét a közegészségügyi kérdéseket mindenkor szíven viselő s közszerepetben álló alispán hívta fel rendeletben s így Bácskában most megyeszerte megindult a buzgó munkásság, hogy ott, ahol még nincs, artézi kut utján a község lakossága jó ivóvízhez juthasson. Ismeretes ugyanis, hogy a tisztán nem tartható és ivásra szolgáló közönséges kúti vizekbe könnyen bejuthatnak a különböző fertőző betegségek csirái és így terjednek az ivóvíz utján a typhus, vérhas és tüdővész, valamint sokszor a diphteritis bacillusai. Kívánatos volna, vajha a jó példával előjáró Dávid községet az ő szomszédjai is követnék és mielőbb artézi kutat ásátának, hogy ezzel egyik fontos közegészségi intézményt adnának át a lakosság közhasználatára.

A jóbarátok kártyajátéka. Mándity Marin hercegszántói földmives — mint levelezőnk írja — az egyik téli estén barátaival vígan kártyázott és elnyerte társának a pénzét. Mikor a játéknak vége volt, a vesztes fél hazakészülődött s Mándity gyanútlanul kísérte ki barátját a szobából. Midőn az utcaajtóhoz értek, a veszteséget szenvedett jó barát hirtelen zsebkését kirántotta és Mánditynek jobb füle tővétől kezdve az arcán végighasította bicskájával. A jóbarát ellen a sérült megjelent a feljelentést.

Utazási ösztöndíj fiatal iparosok részére. A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy a kereskedelemügyi miniszter ur által adományozandó 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréséért bélyegtelen kérvényen folyamodhatnak a kamara kerületéből (Szeged, Hódmezővásárhely, Baja, Szabadka, Zombor, Zenta, Ujvidék városok, Bács-Bodrog és Csongrád vármegyék) oly törekvő és kellőképpen képesített iparos ifjak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni késznek. Felsőrendű és illetőleg igazolható a folyamodásban a pályázó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya, részletesen megjelölve, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. A folyamodónak kötelezettséget kell vállalnia aziránt, hogy az ösztöndíj különben visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. Azok, kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alól felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúakért atyjuk, vagy gyámjuknak kell jól állaniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében. A pályázatok 1910. április 15-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

Vetőmag beszerzése. Mint értesülünk, új termésű lucernából az idén közel sincs annyi, a mennyi szükséges. Sok felől fognak azért olyat ajánlani, mely régi maggal és értéktelen Turkesztánival lesz keverve. Répamagból a szükségletnek alig termelt 1/3-ad része. Hogy mi mindent fognak megpróbálni csiraképes, fajazonos répamag gyanánt eladni a gazdáknak, arról sokat lehetne írni. Ily körülmények között óriási fontossága van a védekezésnek, mely első sorban abból áll, hogy ne induljanak a látszólagos alacsony árak után, hanem ügyeljenek az áru minőségére. Ugyanis a magas árak minden esetre arra készítetnek egyes magelárusítókat, hogy régi, csiraképtelen mag hozzákeverésével alacsonyabbra szállítsák le az árt s így természetesen az értéket is, miáltal olcsóbb árakat szabhatnak. Ezért ajánljuk, hogy gazdáink az idén a legmesszebbmenő garanciát

kössék ki úgy gazdasági, mint kerti magvak bevásárlásánál s különösen a külföldi cégektől követeljük, hogy szavatoijának a magyar mezőrendőrségi törvények szerint, különben nem lehet tőlük kártérítést kapni. Hogy azonban eleje vételessék a sok kelettelenségnek és súlyos károknak, legajánlatosabb hazai céget igénybe venni mint p. o. a közkezdelt Mauthner Ódön cs. és kir. udvari magkereskedését Budapesten, mely cég becsületben áll fenn már 36 éve és különben is be van igazolva, hogy a Mauthner-féle magvak a legjobbak és azokban még soha senki sem csalatkozott.

Középitkezések Zomborban. Zombor városban a folyó évben a következő munkákat fogják foganatosítani: épül két óvoda 45.000 k. költséggel a Szabó László városi főmérnök vezetése alatt álló városi mérnöki hivatal tervei szerint. Az árlejtést nyomban kiírják, amint a jóváhagyás megérkezik. A törvényhatósági bizottság 5 tagú bizottságot küldött ki a város szükségleteinek megállapítása tárgyában. Ez a bizottság elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja 1.800.000 kor. beruházási kölcsön felvételét amelyből a felső kereskedelmi és polgári fiu iskolát 320.000 korona, színházat 500.000 kor., szállodát és vigadót 300.000 kor. költséggel építenének, a közbiztonság 250.000 kor. költséggel kibővítenék, tüzoltó laktanyát és a rendőrség elhelyezésére szolgáló épületet 300.000 kor. költséggel emelnének és a még fennmaradó 100.000 k-t a felállítani tervezett hatósági zálogház forgó tőkéjével használnák fel. A kiküldött bizottság a javaslatot a legközelebbi rendes közgyűlésen kívánja tárgyalni. A város kezelésében levő Koczik alapítványból egy árvaház létesítését tervezik és a kb. 250.000 korona költséggel építendő árvaházra a terpvályázatot még a folyó évben ki fogják írni. A városi mérnökhivatal azonkívül foglalkozik a város természetes fejlődése szempontjából legszükségesebb és legsürgősebb feladatnak, az általános csatornázás és vízvezeték létesítésének kérdésével is és erre vonatkozó előterjesztése még a folyó évben a törvényhatósági bizottság elé kerül.

MULATSÁGOK.

A kulai iparos dalárda a napokban jól sikerült jelmez-estélyt rendezett, melyen a társadalom minden osztálya nagy számban vett részt. A jelmezek változatos sokasága érdekes képet nyújtott.

A Kulai Casino dominóbálja és hangversenye fényesen sikerült, ami főleg a fáradhatatlan tevékenységű elnöknek köszönhető. A műsor minden tételét zajos tetszéssel fogadták. Az intelligencia színe-java volt jelen s a késő reggeli órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

A sajkásszentiváni kath. egyesület a napokban táncestélyt rendezett, amely jól sikerült. A szomszédos községekből is többen voltak jelen.

Az adai iparos olvasókör e hó 7-én műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendezett. A »*találékos férj*« című bohózatot adták elő, igen ügyes szereposztással. A legtöbb szereplő derekasan felelt meg föladatainak. Volt is bőven hangos elismerésben. Előadás után tánc volt.

A zentai izr. nőegylet febr. 26-án nagyszabású dominóbált rendez, melyre nagy előkészületet tesz a rendezőség. Az estély — a jelekből ítélve — fényesen fog sikerülni.

A topolyai ipartestület e hó 1-én tartotta meg ezidei bálját, mely kitünően sikerült. 230 kor. volt a bevétel, amiből tisztán 120 kor. maradt meg.

A topolyai polg. olvasóegylet e hó 6-án megtartott bálja minden várakozáson felül sikerült. Elkelt 507 jegy. Felülfizetésekkel együtt 537 kor. folyt be. A tiszta bevétel meghaladja a 400 koronát.

Kaszinó-bál Zsablyán. A dr. Széchényi Tamás, főszolgabíró agilis vezetése alatt álló Zsablyai Kaszinó Egyesület folyó hó 5-én, saját könyvtára javára, igen sikerült jelmezestélyt rendezett, amelyen részt vett Zsablya község színe-java. A multság anyagi tekintetben is sikerült, mert tiszta jövedelme megközelíti a 200 koronát. Jelen voltak.

Asszonyoy: Dr. Csillag Károlyné, Damjansits Milánné, dr. Földes Simonné, Franczusz Szűnáné, Kátits Milosné, Kund Vilmosné, Lyubisa Milosné, dr. Majuszkó Milutiné, Mihajlovits Kosztáné, Milovanovits Zsivkóné, Neuser Árminné, Nikolits Endréné, Pintér Vidorné, Radivojev Tamásné, dr. Schwartz Henrikné, Steiner Károlyné (Petrőcz), Skarajlits Istvánné, dr. Szé hely Mórné (Bfalva), Székely Sándorné, Trenka Kál-

mánné, özv. Vince Mártonné, Vlád Miklósné, özv. Walleuch Antalné, Weisz Arturné és Weisz Ignácné;

Leányok: Bosnyákovits Mirosláva, Gruby Erzi és Mariska (Bulkeszi), Kiss Mariska (Csurog), Madicki Etel, Majnuszki Miléva, Olga és Zorka, Milicsits Katica, Pápiy Zorka, Pantiszko Katica (Nádajla), Stasser Vilma és Werner Gizella.

Felülfizettek: Dr. Széchényi Tamás 10 kor., Pápics M. Milos 4 kor., Katity Milos, Sarajlics István, dr. Schwartz Henrik, Fischer M. Jakob, Nikolics Endre és Weisz Ignác 2—2 kor., Steiner Károly (Petrőcz), Weisz Artur, Székely Sándor, Probojcevit Antal és dr. Székely Mór (Bfalva) 1—1 kor. Az elnökség ez uton köszöni az adományokat.

KÖZGAZDASÁG.

A temerini orsz. vásár e hó 20-án lesz. Az állatfelhajtás vészmentes helyekről meg van engedve.

A titeli gazd. fiókegylet a napokban választmányi ülést tartott, melyen a közlegelő kedvező elhelyezése ügyében fölterjesztést intéztek az illetékes hatóságához. Mozgalmat indítanak továbbá kenderáztató létesítése iránt.

Előadás a végrehajtási törvényről. Novoszell János zentai igazgató a napokban előadást tartott a martonosi kath. körben a végrehajtási törvényről. Érdekesen magyarázta a törvény szövevényes rendelkezéseit. A halgatóság tetszéssel fogadta az előadást.

Apaállatok megvizsgálása. A bajai járásban az apaállatok megvizsgálására kiküldött bizottság megkezdte körútját, melynek tagjai a járási főszolgabíró vagy kiküldött helyettese, a járási m. kir. állatorvos és rendszerint Kilbinye Ferenc a bajai járási közgazdasági bizottság egyik tagja. Mielőtt ugyanis az egyes községek állatállománya a közlegelőre kihajtatik, az apaállatok egészségi állapota, azok fajtája, színe, testalkata szakszerűen vizsgálat alá kerül. Ezen körutja alkalmával tapasztalhatja a bizottság azt a feneketlen sarat, melynél fogva a dunamelléki községek utai csaknem járhatatlanok, e községek mindeideig hiába sóhajtoznak másik után vagy a mindennapi közlekedésre szolgáló úton kavicsos műút után. Ezen kérdés egyébként mindannyiszor hálás ígéretét képezte a képviselőválasztások alkalmával a helyi érdekeket támogatni kész képviselőjelöltek programbeszédjében.

Szerkesztői üzenetek.

»Az új pártalakuláshoz.« Az expresszajánlottan küldött fenti című cikk íróját kérjük, nevezze meg magát. Névtelen közleményeket nem vehetünk figyelembe.

A. J. g. kel. lelkész. Pacsér. Ha a közigazgatási bíróság az első választást megsemmisíti, teljesen új, az előző aktustól független helyzet áll elő. Tehát a főszolgabíró a régi jelölteket figyelmen kívül hagyhatja s új pályázat alapján másokat jelölhet. Sőt köteles új pályázatot hirdetni.

B. E. Baja. A takarékpénztári közgyűlési tudósítást péntek éjjel kaptuk meg. Tehát jóval lekészt.

Polgári Olvasókör, Szond. Valamennyit postára tettük.

Polgári Olvasókör, Szenttamás. Mindkettőt megindították már.

»A Csajkás.« Rendesen küldjük. Másol lesz a hiba.

Jegyzői hivatal, Apatin. Figyelmeztettük. Ha mégis küldi, csak fogadják el. Semmire se kötelez.

H. S., Palánka. Az újvidéki cukorkagyár (és nem cukorgyár) alakításának körülményei ismeretlenek előttünk. Mi is furcsának találjuk, hogy egy alakulásban levő gyár nevek aláírása nélkül bocsájt ki részvényjegyzési felhívást.

Gy. B.—a. E hó 25—28-ika közt.

B. F., Ópalánka. Mihelyt azokról a mozgalmakról megkezdjük a tudósítások közlését, az Önét is felhasználjuk.

V. G., Küllöd. A »T. K.« szerkesztősége és kiadóhivatala Eszterházy-utca 16. szám alatt van. Évi előfizetési díja 10 kor. Póttüzetekkel 12 kor. A Természettudományi Társulat tagjai ingyen kapják a lapot. A tagsági díj vidékieknek 8 kor., budapestinek 10 kor. Azonkívül a belépéskor 4 koronát külön kell fizetni, melyért tagsági diplomát kap. A társulatnak tagja minden magyar állampolgár lehet, ki a természettudományok iránt érdeklődik s akit egy társulati tag ajánl. Iskola, kaszinó nem lehet tag, csupán előfizető. — Az alapszabályok megszerzése iránt intézkedtünk; mihelyt megkapjuk, azonnal elküldjük önnek.

S. T., Zombor. Következtetését helytelen adatokból meríti. 1905-ben ugyanis ez volt a számarány: *Drakulics* 1028, *Fernbach* 834, *Tomics* 145. Tehát 49 abszolút többség. Akkor azonban az egyesült ellenzék népszerűségének tetőfokán állott. Most éppen az ellenkező helyzet áll fenn. Br. V. egyébként másutt lép föl.

„k. d.” A tavaszi divat képe még nem bontakozott ki teljesen. A belvárosi előkelő divatkereskedők kirakataiban a sárga és barna színek különféle árnyalatait látjuk.

S. L., Ókér. Szerdán postára tettük.

Levelező, Topolya. A „*sírfelirat*” stílusának szépsége és magasan szárnyaló gondolatai méltóvá teszik az íróját, hogy ezzel az értékes irodalmi termékkel valamely előkelő szépirodalmi lapnál kopogtasson be. Hasonló magas irodalmi színvonalon áll a „*Miki*” is.

S. H., Bácsalmás. Mihelyt megtörtént, azonnal értesítjük.

„Elhagyatva.” Nem vehetjük hasznát.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

Tekintetes

**Artézi jódfürdő igazgatóságának
Ujvidéken.**

Amidőn a mai nappal 35 napra terjedt fürdőkurámat az Önök gyógyfürdőjében befejeztem, a magam önszántából kötelességemnek tartom a lapok útján a szenvedő embertársaim figyelmét csodálatos hatású fürdőjükre felhívni.

Két bottal jöttem ide és nem tudtam a lépcsőkön feljönni. Évek óta testem csuz

gyötri és mindenféle voltam gyógyulást keresni, de eredménytelenül. Szinte utolsó kísérletnek tekintetem az Ujvidéki Városi Artézi Jódosfürdőt. És hála az istennek 35 fürdő után a farsang utolsó napjain már táncoltam is.

Ma már úgy járok, mint annak előtte egészségesen.

Köszönetet mondok a fürdő igazgatóságának és az ujvidéki jódosfürdőt igaz lelkiismeretemre mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Bácsfeketehegy, 1910. február 10.

Stammler János
cementáru készítő.

Zsablya község előljáróságától.

2934/1909 szám.

Kutfurási hirdetemény.

Zsablya község képviselőtestülete 62—1909. kgy. számú határozatával

(3) három artézi és két mélykut furását

határozta el, egyelőre azonban próbaképen csak egy artézi kutnak furását szándékozik foganatba venni, ezen munkálatokkal foglalkozók szíveskedjenek ajánlataikat költségvetés és tervvel együtt **1910. évi márc-**

cius hó 7-ikéig alólirott előljáróságához címezve beküldeni.

Az előljáróság az ajánlattevőkkel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal, a községi képviselőtestület fogja ajánlatukra nézve határozatát meghozni.

Zsablya, 1910. február 7.

Nikolits Endre,
jegyző.

Jurisin György,
bíró.

2—2

Kishegyes község előljáróságától.

3611. sz./1909.

Pályázati hirdetemény.

Kishegyes községben üresedésben levő

gyalogrendőri állásra

pályázatot hirdetünk.

Javadalmazás havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona, teljes ruházat és felszerelés.

Az állást elnyerni óhajtok szabályszerűen felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényüket folyó évi **február hó 20-ig** Kishegyes község előljáróságához nyújtsák be.

Kishegyesen, 1910. január hó 30-án.

Limbek Pál
jegyző.

Szabó Pál
bíró.

2—2

Meghívó.

Az apatini járási ált. takarékpénztár részvénytársaság

1910. évi február hó 27-ik napján d. u. 3 órakor
— Apatinban az intézet helyiségében tartandó —

IV-ik évi rendes közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A mérleg megállapítása.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés és ennek alapján a felmentvény megadása.

4. Az 1909. évi tiszta nyereség felosztása.
  5. Alapszabályszerűleg beadott indítványok tárgyalása.
- Apatin, 1910. február 3.

Az apatini járási ált. takarékpénztár részvénytársaság
igazgatósága.

Az eredeti zárszámadások a közgyűlés napjáig délelőtt 9—12 óra között az intézet helyiségében megtekinthetők. A közgyűlésen csak azok szavazhatnak, akik részvényeiket intézelünk pénztáránál Apatinban, a Magyar Általános Takarékpénztárnál Budapesten, vagy a Délvidéki Közgazdasági Banknál Szabadkán 8 nappal a közgyűlés előtt elismervény ellenében letéteményezik.

A magyar királyi államvasutak gépgyára vezérügynökségének képviselete: Guba és Fazekas, Szabadka.

Ajánlja Kühne-féle »Campbell« altalajtömörítőit, »Atom« porszívó gépeit, »Millenium« fűkaszaló és aratógépeit, »Massey Harris« legkitünőbb szerkezetű amerikai kévekötő aratógépeit.

Szénagyűjtő gépeket egészen acélból, **amerikai tárcsás boronákat, benzínmotorokat** és Geyer-féle **nyersolaj-motorokat**, kedvező felételek mellett.

Állandó gépkiallítás!

Állandó gépkiallítás!

ELADÓ BIRTOK.

63 holdból álló birtok, a legjobb minőségű szántóföld, lakóházzal, istállóval, góréval stb. kitűnő vizű kúttal, minden melléképülettel felszerelve jutányosan eladó.

A birtok a makói határban van, közel Szegedhez és Hódmezővásárhelyhez.

A vételárhoz csak 20—25 % összeg szükséges. A hiányzó tőkét egy helyi pénzintézet olcsó kamatra folyósítja.

Ha a földet bácskai kisgazdákból álló valamely csoport venné meg, úgy a földművelési miniszternél törvényhozási biztositott kedvezményeket (gépek stb.) eszközölhetne ki.

Az eladó címe megtudható a „Bács-megye” kiadóhivatalában, BUDAPEST, Teréz-körút 2. 8—2

Dunacséb község előljáróságától.

180/1910. szám.

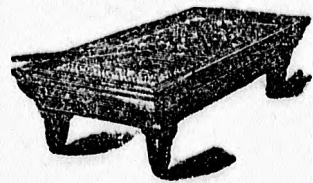
Hirdetmény.

Dunacséb község előljárósága a község belterületére jutó csapadék-vizek levezetésére szolgáló árok létesítéséhez, — a budapesti m. kir. kulturmérnöki hivatal 924/908. sz. terve alapján létesítendő, s mintegy 13.808 köbméterrel előirányzott —

földmozgósítási munkálat

biztosítása céljából az 1910. évi február hó 28-ik napjának 9 órájára Dunacséb község-házánál zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

S Z E G E D,

Boldogasszony-sugárút 58. szám.

elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap 8 órájáig, annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel később érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó tervek és feltételek Dunacséb község előljáróságánál naponként megtekinthetők.

Kelt Dunacsében, 1910. február 6-án.

Szalay Dezső
jegyző.

2—1

Schmidt György
bíró.

Tizenegy illusztrált folyóirat

kölcsön előfizetésben csak 30 fillér

Kölcsön könyvtár

havi előfizetésre.

A vidék részére külön kedvező feltételek. Felvilágosítást nyújt

Első

Budapesti Családi Olvasókör
Budapest, Eötvös-u. 37.

Bács-megye földrajza

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy ez az egyetlen engedélyezett földrajz, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szíves jóindulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára a térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

Mezei Mihály községi tanító Zenta.

Legujabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jóállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart dákókat és mindenféle kávéházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

„BÁCSMEGYE”

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A. B Á C S M E G Y E

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrogvármegye legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezető tagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánium.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A. B Á C S M E G Y E

pártoktól és egyénektől teljesen független újság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a népi politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását celozzák.

A. B Á C S M E G Y E

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált irói szolgáltatják.

A B Á C S M E G Y E

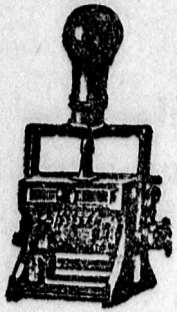
nek, a megye minden községében állandó, rendes tudósítója van s így minden eseményről hű, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenkinek 4 hétig ingyen küldünk.

A. B Á C S M E G Y E

szerkesztősége és kiadóhivatala BUDAPEST, Teréz-körút 2. szám alatt van.

HIVATALOS

bélyegzőket, pecsénymókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjuányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.
A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítója.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GŐZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Hoffman Mihály Özvegye

== Lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

KULCSÁR ÉS TÁRSA

mázoló-, fényező- és díszítési műintézet

BUDAPEST, VIII., REVICZKY-TÉR 4. SZÁM.

Elvállalunk mindenféle **festészeti, mázóási és kárpitozási** (tapeta) díszítő munkálatokat, a legmodernebb kivitelben, **kastélyok, villák és lakások** számára. — **Kávéházak és éttermek** díszítése tekintetében szak-

ismeretünk különleges. A főváros legnagyobb kávéházainak díszítési munkálatait a mi cégünk végzi. — A **Nemzeti Szalon** és a **Szent-István-Társulat** termeit is mi díszítettük.

Mintákkal és költségelőiránnyal ingyen szolgálunk.

Ujvidéki városi ártézi jódosfürdő

biztosan gyógyít csuzt, köszvényt, ischiászt, görvélyt és mindenféle vérbetegséget.

Délmagyarország legtökéletesebb és legmodernebb vizgyógyintézete.

Egész éven át nyitva.

➔ Kérjünk prospektust. ➔